

بررسی و شناسایی موانع و مشکلات توسعه صادرات در همدان با استفاده از مدل آسیب شناسی سه

شاخکی

لعیا شورینی^a، کامبیز حمیدی^b

^a کارشناسی ارشد، گروه مدیریت، دانشگاه آزاد اسلامی، همدان، ایران

^b استادیار، گروه مدیریت، دانشگاه آزاد اسلامی، همدان، ایران

نویسنده مسئول: layasheverini15@gmail.com

چکیده:

پژوهش حاضر با هدف بررسی و شناسایی موانع و مشکلات توسعه صادرات در همدان با استفاده از مدل آسیب شناسی سه شاخکی، انجام شد. در پژوهش حاضر از یک روش کیفی مبتنی بر تحلیل مضمون استفاده شد و از رویکرد ترکیبی بهره برده شد. در این تحقیق جامعه آماری بخش کیفی شامل خبرگانی بود که دارای تخصص علمی و سابقه کاری در حوزه صادرات می‌باشند که در برگیرنده اساتید دانشگاهی، صاحب نظران و پژوهشگرانی می‌باشد که دارای ویژگی‌هایی نظیر تجربه، تناسب رشته تحصیلی، حداقل مدرک دکتری، اشتغال به تحصیل در دانشگاه، سابقه پژوهشی و تالیفی در این زمینه و نیز مدیران و مسئولان سازمان‌های صنعت و معدن استان همدان بودند. جامعه آماری بخش کمی نیز شامل کلیه مدیران سازمان‌های مرتبط با اتاق بازرگان استان همدان طی سال ۱۴۰۱ بود. در بخش کیفی از روش نمونه‌گیری نمونه‌گیری هدفمند در دسترس انتخاب شد، اما تعداد نهایی حجم نمونه بخش کیفی بعد از اشیاع نظری مشخص شد. نمونه آماری بخش کمی نیز تعداد مدیران سازمان صنعت و معدن بخش بازرگانی استان همدان بود که با استفاده از جدول مورگان و کرجسی به روش تصادفی در دسترس انتخاب شدند. ۵۹ نفر از مدیران سازمان‌های مرتبط با اتاق بازرگانی استان همدان در این پژوهش شرکت داشتند. در بین مؤلفه‌های پژوهش، موانع ساختاری بیشترین میانگین و مؤلفه‌های زمینه‌ای و رفتاری، به طور مشترک، کمترین میانگین را داشتند. نتایج به دست آمده از بخش کیفی پژوهش با آزمون T تک نمونه‌ای و ضریب کندال با استفاده از نرم‌افزار SPSS نشان داد که تعداد ۴۴ مؤلفه، همگی به عنوان موانع و مشکلات توسعه صادرات در همدان با استفاده از مدل آسیب شناسی سه شاخکی هستند. همچنین نتایج حاصل از بخش کمی پژوهش با استفاده از معادلات ساختاری با نرم‌افزار PLS نشان داد که با سطح اطمینان ۹۹٪، روابط مدل آسیب‌شناسی سه شاخکی موانع و مشکلات توسعه صادرات در همدان به شکل مستقیم و معنادار می‌باشد. همچنین، مدل آسیب‌شناسی سه شاخکی موانع و مشکلات توسعه صادرات در همدان از برازش مطلوبی برخوردار است.

کلمات کلیدی: موانع و مشکلات توسعه صادرات، همدان، مدل آسیب شناسی سه شاخکی

مقدمه

یک روند صعودی می‌تواند در توسعه صادرات کمک زیادی به تامین مالی داشته باشد. همانطور که پیداست کشورهایی که خواستار توسعه از هر لحاظ را دارند برای تسریع رشد اقتصادی خود به کمیت خدمات صادراتی برای رسیدن به سود صادراتی توجه دارند، که باید برای صنعتی شدن و سود در صادرات به عواملی که به آن بستگی دارد مانند نرخ تورم، نرخ مالیات و دیگر عوامل توجه داشت (آندره و همکاران، ۲۰۲۲). به عبارتی تغییرات ناشی در حجم و کمیت صادرات می‌تواند بر روی تقاضای نهایی تاثیر ویژه‌ای داشته باشد (توماس و همکاران، ۲۰۲۰).